

TELEGRAFUL ROMAN.

N° 49. ANULU XI.

Sabiiu 16 Iuniu, 1863.

Telegrafulu' iese de doua ori pe septemana: joi'a si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei; pe afara la c. r. poste, cu hani gata, prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretiulu pnumeratiunei pentru Sabiiu este pe anu 7. fl. v. a. ear' pe o jumtate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu an 8 fl. era pe o jumtate de anu 4. fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 fl. pe 1/2 anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu cu litere mici, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v.

Invitare de pnumeratiune

„Telegrafulu Romanu.“

Abonamentulu celu nou se incepe cu 1 Iuliu c. v. Pretiulu pe 1/2 anu — 4 f. v. a. „ 3 luni — 2 f. v. a. „ 1 „ — 1 f. v. a.

„Telegrafulu Romanu,“ pe tempulu catu va tinea diet'a va lesi de trei ori pe septemana cu pretiuri neschimbate.

Adresele ne rogamu a se scrie curatu, si epistolele de pnumeratiuni a ni se tramite francate.

Epistole nefrancate nu se primescu.

Editor'a „Telegrafulu Romanu.“

Depesie telegrafice.

Sabiiu in 13 Iuniu. Dupa o depesia telegrafica de eri diu, Vienn'a diet'a Transilvaniei dupa p. n. demandare imperataska pentru unele intardiari in alegeri nu se va incepe in 1, ci numai in 15 Iuliu c. n.

Alta depesia telegrafica a lei „Herm. Zeit.“ etc. comunica, ca adresa la cuventulu tronulu a fostu priimita in 12 Iuniu din partea casei magnatiloru mai fara desbatere dupa proieptulu comitetulu. —

Senatulu imperialu

si-a inceputu dara in 6/18 Iuniu sesiunea a dou'a. Nainte de 11 ore intrara in sala tronulu ambele case: a Magnatiloru se puse deadrépt'a, a deputatiloru deastang'a tronulu. Polonii erau de fatia mai toti; Cechii partea cea mai mare lipsira. La 11 ore, dupa-ce premersera dd. Ministrii si Cancellarii aulici transsilvanu si croaticu, precumu si dd. Archiduci, intru si In. Sea Imp. **Carolu Ludovicu** ca locotinatoru alu Maiestatii Sele alu Imperatulu, se asiedi pe tronu si ceti cu capulu acoperitu si cu voce sonora

Cuventulu de tronu,

care suna asiá:

Onorati membri ai Senatulu imperialu!

Maiestatea Sea S'au induratu a me insarcina, ca in numele Seu preainaltu sa deschidu sesiunea a dou'a a Senatulu imperialu si sa bineventezu pre onoratii membri ai acelu'a.

Cu bucuria indeplinescu onorific'a insarcinare, ce mi s'a datu, si salutu pre Archiducii Printi ai casei imperatesci si pre preavenerabili, illustrii si onoratii domni din ambele case ale Senatulu imperialu, cari suntu adunati impregiurulu meu.

A trecutu unu micu restempu, decandu dietele au finitu activitatea loru, ce e intinsa mai deaprobe spre dorintiele si trebuintiele singuriteloru regate si tieri.

DVostre, onorati membri ai Senatulu imperialu! dupa decisiunile constitutiunei, Ve aflatu a dou'a ora adunati aici, pentru de a incopcia de activitatea loru implinirea acelor probleme mai inalte, ce se deriva din ingrijirea pentru bunastarea si prosperarea intregulu imperiu.

Cu indestulire potemu privi asupr'a acestei activitati a dieteloru si a reprezentantiei imperiulu, — a unei activitati, carea in modu salutiferu se intregesce prin schimbare neturburata.

Ea ne nfalsieza in forma via acea idea, ce e invescuta in legile nostre fundamentale, — ide'a de a pastra in unitatea cea de lipsa a totulu catu se pote mai multu miscarea libera si autonoma a partiloru.

Dupa-ce prin rescriptulu imperatescu din 21 Apr. a. c. fu conchiamata si diet'a marelui Principatu Transsilvania, intre regatele si tierile, ce le unesce sceptrulu Austriei, nu mai este nici un'a, carei'a sa nu-i stea deschisa calea de a participa la consultarile agendeloru comune, care dupa diplom'a din 20 Octobree 1860 si prin patent'a din 26 Febr. 1861. suntu rezervate reprezentatiunei imperiale.

Sa speramu, ca acele convictiuni despre mediele si cailile prea dorite de toti catra tinta optata, despre care veni de curendu oespressiune loiala de-la indepartatele margini ale imperiulu la treptele tronulu, se voru lati cu putere invingatore totu mai departe si se voru adeveri spre salutea comuna.

Sa aruncamu o privire asupr'a impregiurariloru imperiulu, si ne vomu simti incuragiati, a persevera cu incredere pelanga opulu inceputu si a cautu cu confidentia la timpurile venitoare.

Sub binecuventurile unei paci neconturbate si-a incheiatu Senatulu imperialu sesiunea d'antaiu; ele ne fericescu la inceperea celei a dou'a, si de aci nainte va fi dorintia si tint'a celoru mai zelose incordari ale regimulu Maiestatii Sele, de a le pote pastra neturburate si de aci nainte.

Assecurati si scutiti prin institutiuni liberale, pe tote tenururile vietiei spirituale si materiale vedemu desfasurandu-se activitate mai via, vedemu facultatile imperiulu in desvoltare mai repede, vedemu auctoritatea si puterea lui intarindu-se din ce in ce mai multu.

Intorcendu-ne privirea la pusatiunea finantieloru, ea ne arata propasiri multiamitoare pe acea cale, ce s'au alesu spre a ne duce la regularea loru perfecta.

Creditulu statulu si valut'a tieriei fara ndoiela se mbunatatiescu, si starea cea favoritoare finantiara a anulu curintu concede a nu refugi la acelu creditu straordinaru, ce se acordase in suma de douaspredece millioane florini pentru acoperirea deplina a deficit-ulu preliminaru anualu.

Preliminariulu de statu, ce Vi s'a propusu spre essaminare si satorire, s'a datu o ntocmire modificata, ce coresponde scopulu prospectuositatii si alu controlu mai acurate, precumu si dorintieloru enunciate la consultarea de acum unu anu. Acel'a pentru trecerea, ce se afla cu scopu, de la anulu administrativu de pana acum la anulu solaru cuprinde de asta data unu periodu de finantie de 14 luni.

La proieptulu bugetulu cerint'a crutiarei catu se pote nu se trecu cu vederea.

Cu tote acestea starea transitoria, in carea ne aflamu, si necesitatea restituirei neamanate si perfecte a echilibrulu in economi'a statulu si in valut'a tieriei, inca totu mai pretindu sacrificie insemnate.

Pentru de a usura pe venitoriu sarcinele provenitoare de aci, si pentru de a considera recerintiele economiei de statu si ale finantieloru, DV. inca 'n sesiunea de anu ati aflatu de lipsa regularea contributiunei direpte dupa norm'a impregiurariloru celoru schimbate ale tempulu.

Regimulu Maiestatii Sele dara Ve va predá o propositiune de proiepte de legi privitoare la sistem'a contributiunei direpte, carea sa fia recomandata considerarei DV. ceii luminate si mature.

Maiestatea Sea C. R. Apostolica dorește și ascépta, ca propunsiunile de finanție, îndată ce voru ajunge la cas'a ablegatiloru, se voru examina și se voru consulta în modu pregatitoru, fiindcă până la terminulu, cându va urmá aducerea concludsiunii, se pôte acceptá și participarea ablegatiloru Marelui-Principatu Transsilvani'a la consultatiunile Senatului imperialu în acésta sesiune. Mai multe alte proiecte de legi, căror'a veti dá speciala appretiuire, privescu la esecutarea mai multoru reforme aflate de asta data mai necesarie în sferé momentóse ale vietiei de statu, cu deosebire ale justitiei.

Dorint'a comuna de a 'ntroduce aceste reforme în tēmpulu celu mai de aprópe venitoriu, trebui sa îndrepte atēntiunea regimului asupr'a pârții formale a consultárilor, prin care voru avé sa tréca competentele proiecte de legi.

În favoritórele esperiētie ale altoru staturi despre practicabilitatea unei proceduri diferite de cea îndatinata la consultarea propunsiuniloru voluminóse, și în impregiurarea aceea, cá și în sinulu Senatului imperialu în decurgerea sesiunii trecute se escá întrebarea unei astufelu de proceduri în agēnde, au vedutu regimulu Mai. Sele provocarea, a aduce în sesiunea acést'a proiectulu unei legi regulative în privint'a acést'a.

Între propositiunile apte pentru o astfel de pertractare se pôte mentiuná înainte de tóte proiectulu pentru o noua procedura penală, ce va cere deosebit'a-Ve atēntiune. Stāndu tare pelānga probatele fundamente ale procedurii penale din 1850., ea dá locu largu oralitáții și publicitatii procedurii și principiului acuzárei, mână decisiunea judecatorésca iară la convictiunea liberă deslegată de ori ce regula de argumentare, și face cu potēntia, cá 'n acele tieri, în care conditiunile necesarie pentru introducerea judecatorieloru de jurati se afla implinite, sa se lasé tóte casurile mai momentóse la hoterirea loru.

Înt'rēns'a veti aflá totdeodata și acea simplificare și prescurtare a procedurii, carea se pôte uní cu atēntita urcare a scutiției libertáții personale și a securitáții.

Și pe cāmpulu procedurii de justitiá civilá totu mai multu și mai multu se arata a fi de lipsa reforme.

Pertractárele comisiunii confederatiunii pentru infiēntiarea unei ordine generale germane de processe civile; ce se afla în progressiune îmbucurátóre, le 'ntēmpina în modulu doritu.

Dupa-ce straformárele aretate nu se potu face fára schimbári corespunditóre în organismulu judecatorieloru, cu carea sta 'n legatura o organizatiune noua a administratiunii politice, de aceea Vi se voru propune proiecte de legi asupr'a principiului ducerii ei la deplinire.

Defectele simtite totu mai tare ale procedurii de până acum la concurse și complanári i s'au parutu regimului o cerintá neapérata, pentru de a predá judecárei și concluderei DV. fára amanare proiectulu unei ordine noue de concurse, în carea este 'ngrijitu pentru securitatea dreptului preste totu, precum și pentru creditulu realu și pentru properarea și simplificarea procedurii.

Pentru întregirea legii comunale Vi se va propune proiectulu unei legi de patria, prin carea se face destulu totdeodata și dorintiei esprese a mai multoru diete. Prin aceeasi cestiuni, ce taia afundu în drepturile singulariloru, precum și într'ale comunelor și au datu pân'acum multa ansa la îndoieli, voru aflá legal'a loru decisiune.

Onorati membri ai Senatului imperialu! Cu acea devotiune sacrificátóre, ce avurati ocaziune a o probá în sesiunea d'antáiu, veti începe gravele lucrári, ce suntu puse în mánile DVóstre.

Grat'a și îndurarea Monarchului Ve insotiescu, cu participare îndreptatita urméza pasiloru DVóstre popórele, ale căroru dorintie le esprimetí, — cu confidēntia deschisa Ve întēmpina Regimulu.

Maiestatea Sea ascépta cu 'ncredēntiare, ca vá poté contá la patriotic'a DVóstre spriginire

Umbreze scutulu Atotpotintelui silintiele DVóstre, cá sa devina pe venitoriu fructifere pentru crescerea, poterea și onórea imperiului!

S a b i i u 13 Iuniu. Escellent'a Sea Domnulu Gubernatoriu Conte Crenneville va plecá, dupa cumu se aude, în 15 ale curentei din Clusiu și va ajunge sér'a în Sabiiu. —

S a b e s i u 2 Iuniu 1863.

Onorabila Redactiune!

În 31 Maiu a. c. s'a tēntu aici adunare scaunala în privint'a alegēndului Comite alu Natiunii sasesci din Sachsenland. Romāni, câte doi deputati din fiacare sat, afara de doi notari, unulu armeanu și altulu sasu, asiedati în posturi de Inspectoré romānu la comune romāne, trimisi la adunare, venira într'adeveru, consecinti însa tēnerei loru din tēmpulu fostului Comite sasescu d. Salmen, nu aflara de consultu a se slobodi la alegerea deputatiloru scaunali, ci asternura unu protestu în scrisu binemotivat, în carele dechiarara, ca densii cá Romāni nu potu luá parte la alegerea Comitelui natiunii sasesci, și cu acést'a se departara; dar sa vedi minune! cei doi notari cá deputati ai comunelor romāne, de și până în minutulu acél'a nu sciura de protestulu Romāniloru, nefiindu la compunerea și subscrierea aceluia chemati, se aratara cá Romāni și se departara cu ei din adunantia; asiadar Romāni din Scaunulu Sabesiului (afara de cei din orasiu) nu voru avé nice o parte la alegerea Comitelui fiitoriu alu Natiunii sasesci. —

În 27, 28 și 29 Maiu se tēnura reclamatiunile îndreptatiloru la alegerea deputatiloru dietali.

Dintre reclamanti, precumu se spune, abia isbutira doi Romāni din orasiu, celoralalti li se spuse: Paragrafulu 34 nu te ierťa a luá parte la alegere; unulu adeca a adusu din padurea Sabesiului oprita preste totu de 12 ani încóce, nescé uscaturi, s'a prinsu, i s'au vendutu uscaturile cu vreo cāti-va cruceri, s'arestá vreo câteva dile, și a perdutu dreptulu cá prevaricantu; altulu a fertu vinarsu cu concessiuno pe langa tax'a prescisa, din produsele sale, a trecut terminulu cu vre $\frac{1}{4}$, $\frac{2}{4}$ séu și cu 1 óra, s'a pedepsitu cu 1 fl. 2, 3 fl. s'a scosu afara dintre alegatori. — Nu asiasta tréb'a cu neromani. Amu cetitu o otarire criminala, carea osendi pre unu neromanu de aici la arestu de 3 dile rescumperatu cu 6 fl, din privint'a pusetiunii lui inalte, și acést'a cu tóta reclamarea unui Romānu eschisu dela alegere, rămáne alegatoriu, cu cuventu cá Dumnealui n'a facutu acea abatere din amórea de castigu.

Cu alegatorii stāmu asiá: În orasiu suntu alegatori 145 Sasi, Romāni 70;

în cerculu de susu Sasi 150; Romāni camu 120;

în cerculu de josu: Sasi 11; Romāni camu 70;

asiá dara numai cu unu deputatu potemu esi; andu însa, ea se facu agitatiuni, și asiá și în cerculu acést'a voturile se voru impart. *)

De lānga Chei'a Turdei 4 Iuniu 1863. v.

În Comitatu nostru alu Turdei s'au continuatu reclamatiunile îndreptatiloru spre alegerea deputatiloru la fiitorea dieta Transsilvana în 13, 14 și 15 Iuniu c. n. Înlaturāndu cele trei cercuri electorale, de unde voru tramite altii bravi natiunalisti, ai nostrii cum și 'nce tipu au operatu?

Comisiunea din trei individi demni constátátore, între cari doi magiari energiosi — și unu parutu Romānu, de care sa-ne ferésca Dumnedieu, care din urma, la mai multe dezbateri venite înainte, prea bine scie tacé; —

Acestate diligēnter si-au continuatu misiunile sele, — în diu'a d'antáiu reclamati nu se aretau prea multi, inse în a dóu'a, pôte pentru ca au fostu și Domineca, cete de cete se reprezentau din locuri departate; toti au fostu primiti de către comisiune, inse cu ce resultatu sau re'ntorsu către vetrele sele, mai scie Dumnedieu; decātu defecte și abuzuri s'au facutu și aicea, nu cugetu ca din inima reutatiósa — data pe fatia; ei din negliobi'a unoru și altoru colectori comunali, căci venindu crestini cu libellele de contributiune, de unde se vede căta li-ar fi contributi'a, — mai preste totu se aflau ne regulate, parte ca nu erau summate, parte ca nu erá intrēnsele specificata curatu contributiunea; apoi Comisiunea aru fi debuitu sa-si readuca din toate comunele Tabelele de contributiune, în urm'a căror'a s'aru fi potutu duce întru implinire mai cu punctitate reclamarea. —

Pre lenga aceea ca poporulu nostru de și nu din vin'a lui, până 'n presentu de secolu n'au avutu ocaziune a luá nice cea mai mica parte la asemenea pregatiri de alegeri die-

*) Acést'a aru fi unu testimoniú de seracia, ce aru rusiná pre Romāni Sabesiani nainteá lumii! (Red.)

tali, și pre lenga cele supra-insirate, de și s'au severstito modo taliter qualiter, totuși me bucuru ca nu s'au aretatu nedemni au nepasatori a luá parte la unu actu pentru natiunea noastra fórté momentosu.

Nu potu trece cu vederea, și a nu registra unele din amágirile, cu care se sílescu Magiarii a abate pre connatiunalii nostri, prin care sa fia impededati séu a nu luá parte nece decátu la alegerea deputatiloru, séu ca sa-si dea voturile sele acelor'a, pre cari densusi și i-au propusu; p. e. unu notariu magiaru unor'a cari erau sa mérga la reclamare, li-au promis mai bunu pretiu pe dí, cá celoralalti, cá se fia in 'brazd'a cu densusu; — alti antisti și notari comunali esplicau reclamantiloru, sa siéda acasa, cáci ii representéza ei. —

Unu frate magiaru s'au declarat unu Preotu românú ca-i va concede in anulu curinte fenu de 10 care, déca va dá votulu seu de deputatu lui Tiszza Lázlo. — Eu acést'a din urma o-asiu télcuí asiá: Pentru unu votu atát'a fenu e prea multu, inse póte seducatoriulu vediendu pre Preotu ca se clátina cá trestí'a, deducu ca lar fi întentiunea, cá sa seduca si pre altii sa votisédie pre renumitulú magiaru. De voru assigná pentru fiacare votisantu unu asemenea cantu de nutretiu, nu potu reesi fratii nostrii, cáci pre iérna nu le remáne fenu, și totu voru remáne insielati in sperantiele fixe ale diloru.

Ne pare bine, ca ne suntu cunoscute de timpuriu unele de aceste manopere, care-su semne de egala indreptáire și de fratitate, cá cu privilegiu alegerei sa ne scimu orientá.

S. P. M.—

Dintre Muntii apuseni in 5 Iuniu 1863.

Cá sa nu fia sedusu on. publicu de acea credintia, ca dóra in Orasiulu montanu A b r u d u nu s'aru face abusuri din partea fratiloru magiari, cari voiescu a influintiá chiaru și cu fortia asupr'a alegerei deputatulu abrudénu-me simtu indatoratu cá membru alu comissiei centrale, a descrie pregatirile in orasiulu nostru pentru alegerea deputatulu facute, dupa cumu urmédia:

Conchiamarea centumviratulu abrudénu cá indreptatitu alegatoriulu de comissiuenea centrala s'au facutu in 21 Maiu a. c. s. n. la 3 óre dupamedionale prin urmare ex proposito din partea conducatoriulu administrativu cá membrii románi se nu póta luá parte toti la alegerea comissiuenei. Cu tóte aceste Románii s'au infatisiatu in majoritate de 10 contr'a 7 Magiari, și asiá se ceti rescriptulu regescu, și regulamentulú provisoriu alu dietei, care se priimira din partea centumviratulu fára nici o reflexiune. Dupa aceea cetindu d. Jude magistratualu Iosifu Vantza de pe o harthia pre candidatii comissiuenei—se alese comissiuenea compunenda din membrii urmatori: D. Vajd'a Parochu și Decanu rom. cat., D. Alessandru Tobiasiu Parochu și Protopopu on. gr. cat., D. St. Bas'a Parochu reformatu, D. F. Szederesi Parochu unitariu, D. Nicolau Moldovanu Capelanu gr. cat., D. Dionisiu Adamoviciu Capelanu gr. or., D. Dionisiu Tobiasiu Aessoru de sedria, D. Basiliu Bosiotto Vicenotariu n sedri'a comitatensa, D. L. Lozsontzi Advócatu, D. Ciprianu Tobiasiu Senatoru magistratualu, D. Carolu Arkósy officialu postale, D. L. Deószegi senatoru magistratuale, — și de notariu alu comissiuenei D. F. Elekes advócatu, — adeca 7 Magiari și numai 6 Románi, afara de presiedintele, care de sine se intielege ca cu votulu seu decisivu inca se numera lánge cei dantáiu, — prin urmare in comissiuenea amu devenitu in minoritate, și acést'a o putemu adscrie mai multu centumviriloru nostri, cari fiindu in majoritate poté dispune dupa placu la alegere fára nici o agitatie. Inse ce sa faci! „Perirea ta din tine Israile!“ Cándu ai in centumviratu ómeni necapabili, materialisti preocupati, simpli și corupti de amorulu propriu, cumu e unulu din Abrudu, carele fiindu alesu de membru au statu al pari cu voturile cu unu magiaru; inse din galanteria cátra fratii magiari din Abrudu deoparte, ear de alt'acá sa devenimu noi in minoritate si-au cedatu dreptulu seu unu magiaru, — cá cumu vedi Dómne, fiulu lui, care studiéza drepturile in Sabiiu, dela fondulu asociatiunei magiare aru priimi 100 fl. v. a. stipendiu-ér nu dela fondulu asociatiunei románe! Dealtmintrelea „Dómne érta-lu, ca nu scie ce face.“ — Dar sa nu ne departámu prea tare de obiectu slobodindu-ne la personalitati, ci se trecemu la afacerile comissiuenei centrale. Membrii comissiuenei s'au convocatu pe 2 Iuniu s. n. a. c., inse unii dintte membri au priimitu

convocatiunea in precedent'a nópte pela 12 óre (tactica de totu minunata!) deci adunandu-se la ór'a defipta toti membrii siau depusu juramentulu serbatorescu in ambele limbi, român'a și magiar'a, s'au alesu comissiuenea de trei in persónele D. Ignatie Vajda, Nicolau Moldovanu și Carolu Arkósy, — s'a defiptu díu'a, in care comissiuenea sa-si incépa activitatea sea și cu acést'a siedinti'a s'au incheiatu. —

Comissia de trei au facutu cele mai mari abusuri pentru sine și cele mai mari in contr'a nóstra, si-a arogatu siesi-in contr'a Instructiunei nesce drepturi statatóre numai in sféra comissiuenei centrale, — precumu suntu areieptá o persóna totalminte, a o priimi inconditiunatu, a face scrutiniu in contr'a unei sau altei persóne ne reclamándu ver cine in contra-i, a sterge chiaru dintre persónele inscise cá indreptatite de Esc. Governu R., — au priimitu mai departe Magiari fára censulu legalu de 8 fl., și a reieptatu Románi cu censulu legalu nelindu documentatu dupa placulu Diloru, — au pretinsu dela Preoti și Invetiatori etatea de 24 ani, precumu s'au intemplatu cu Preotulu gr. or. din Corn'a Georgiu Gendelu, cáru'a lipsindu-i 1 luna, fu stersu din lista indreptatiloru inserisi de Esc. Governiu R. éra dela contribuenti afara de libelu o adeverintia din partea colectorulu, in care la Magiari scriá „fizetett“, éra la Románi „fizet“, documentu deosebitul și asiá prin aceste și alte apucaturi fura vreoátu-va Románi cu totulu eludati. — Dealtmintrea pentru abusurile de cátra comissiuenea de 3 patrate s'au facutu aretare din partea nóstra la Esc. Pres. Guverniale, inse pána'n momentul de factia nici unu resultatu nu amu priimitu. — A 2 siedintia a comissiuenei centrale rectificatóre s'a tinutu in 14 Iuniu a. c.; aci mai nainte de a se luá la desbatere operatulu comissiuenei de 3. Domnulu Dionisiu Tobiasiu propuse comissiuenei 2 intrebari spre desbatere, și adeca 1. ca reclamantii, pe care quidem este scrisu censulu de 8 fl., inse pana acum'a nu lau deportatu, au dreptu de votare séu ba? 2. ca notariulu comissiuenei rectificatóre de vreme ce e a 13, persóna in comissiuenea, și regulamentulú dice apriatu ca comissiuenea are sa constea numai din 12 membrii— asiá nu póte se aiba votu, la care ultima propositiune s'au escatu o disputa infricosiata și cu totulu neparlamentara din partea fratiloru magiari; ba din partea Dlu Elechesiu și a Dlu Arkósy amu poté sa dicemu chiaru prósta, pentru-ca Dloru s'au degradatu chiaru si la personalitati— avendu-si candidatulu seu pe Dlu Silvási din Clusiu, au voitu chiaru și cu fortia a-lu scóte la cale;— din care a resultatu apoi aceea, ca Románii neprimindu de votantu pre notariulu comissiuenei, prin care firesce magiarii deveniau in minoritate la rectificatiune — éra densii din parte-si voidu ori si cu ce pretiu a-i dá votu cá asiá apoi prin votulu decisivu alu conducatoriulu magiarii iara sa devina in maioritate.— Románii au debuitu din parte-si a se sculá dela mas'a cea verde, si prin acést'a adunarea a se disólve; cu acea adangere, ca sa se ceara dela Esc. Pres. Guverniale o deslueire asupr'a celoru 2 puncte propuse de d. Tobiasiu, éra pána atuncea rectificarea operatulu comissiuenei de 3 sa remána in suspensu.—

Aretarea la Esc. Pres. guberniale s'a facutu, inse respunsulu pána n momentul de factia n'au urmatu; decátu noi suntemu de acea sperantia, ca Esc. Governu R. va binevoi la representatiunea romána a denegá de lege votulu notariulu comissiuenei rectificatóre, seau va renduí o alegere nóua de comissiuenea prin centumviratu sub conducerea unu comissariu regescu.

Románii din Abrudu —si au de candidat pe Dlu aessoru Dionisiu Tobiasiu.

D. A.

Ofenbai'a in Iuniu 1863. (Intárdiata.)

Onorate Domnule Redactoru!

Cu bucuria saluta toti Románii zelosi energi'a ce desfastiura jurnalele nóstre intru conducerea la alegerile deputatiloru dietali; de care indemnatu, și subscrisulu indrasnesce din jurulu seu, a aduce la cunostinti'a publica urmatórele

Dupa-ce de-repetite ori se face amintire in in Jurnalele nóstre natiunale aceea: ca inteliginti'a si Preotímea Romána, intielegendu-se in privinti'a alegerei deputatiloru dietali, sa conduca pre poporulu románu asiá, cátu sa nu se desbine intre sine dupa confessiuni; séu sa se faca partide, ci in contielegere sa se invoiesca numai asupr'a unu individ dintr'unu cercu a-si concentrá voturile sale, ear nu pre doi, altu-cumu de siguru nu vomu reesi bine: —

Cu dorere trebuie se incunoscintiediu, ca in invecinatulu nostru cercu alu Lupsiei, Com. Turdei, n'au dominatu bun'a intielegere intre conducatori pana in timpulu presentu, de ore ce in cerculu amintitu, inteliginti'a din Turd'a au fostu consemnatu pre d. Georgiu Baritiu a se alege deputatu; carele intru acestu cercu are loculu nascerei sale; din contra unu barbatu cu influin'ia au conlucratu cu preotimea din tractulu acest'a a alege de deputatu pre d. Cons. descóle, Dr. Pavelu Vasiciu, ba pre cumu mi's'au spusu, multi Preoti au garantatu aceasta alegere din partea loru prin subscriptionile proprii.—

Noi nu amu poté face destingere intre aceste 2 persóne prea meritate pentru natiunea romána; si amu dori din tóta inim'a, cá ambii sa fia alesi deputati dietali, avendu natiunea deplina incredere in caracterulu prea stimatiloru acestoru domni: dar a se alege doi intrunu cercu nu este iertatu dupa Regulamentu.— E teama dar, cá prin desbinarea acést'a sa nu-i perdemu pre ambii, si sa se aléga unulu strainu.— Aci cugetu ca mai marii nostrii sa decida, si sa incunoscintiedie de timpuriu pre dd. Protopresbiteri de ambele confessiuni, cá acei'a sa conduca pre Preoti si alegatori, a votisá pre unulu, pentru cá sa nu se impartiésca voturile.*)

Cátu pentru alegatorii cei indreptatiti acuma se camu pricepu ómenii, afara de ceea ce cuprinde § 31. din Regulamentulu provisoriu, carele tîne-ca „Persónele morali, intre care se numera si Comunele cá atari, voru exercitá dreptulu loru de alegere prin a ceiá, carii dupa Normele legali, ce esista, au dreptu ale representá in afara.“ —

Aci vine intrebarea: cari suntu normele legali? Dóra Instructiunea, care sau fostu datu cu ocaziunea alegeriloru Comitatense; dupa care dela 500. suflete unn representantu?

Alt'a: Cine anumitu potu representá pre Comune la alegeri: Judele, ? Juratii ? ne alesi de Comuna ? sau Comunele sa aleaga pre reprezentantii sei ? pentru-ca la casu comissiunele reclamátore nu aru inregistrá intre alegatori pre nimenea din partea comuneloru-cá Persóne morali, (pre cumu s'au observatu mai in multe locuri, si cu ocaziunea alegeri la comitetele comitatense: cine se reclamedie ? pe a cui nume ? daca nu sau alesu de comuna: sau nu are plenipotentii dela acést'a ? — care intrebări de nu se voru deslusi la intielesu, lesne se póte templá, cá sa remána multi indreptatiti a nu luá parte la alegeri; — cáci Patriotii nostri se camu pricepu binisioru la midilócele, prin care aru poté impuciná pre alegatorii románi; — ce se prevede, ca fórté aru dori si din acea inprejurare: ca in Cerculu Lupsiei comissiunile reclamátore, care in 13, 14 15 ale lunei curgátore au tinutu siedintiele in Iara, n'au uitatu a da DD. Notari ordiné, cá nu cum-va pre vre unu individu indreptatitu a alege, sa-lu sileasca amerge la alegeri, de n'aru pre avea voia, ci sa-i lase in voia loru sa mérga ori ba, la alegere, — firesce de mil'a Romániloru, ca sa nu faca atáta strapatie. —

N. F.

Resultate din alegeri.

In scaunulu fil. Saliscei audimu ca s'au alesu deputatu dietalu cu nmanimitate Esc. Sea Eppulu Br. Andreiu de Siagun'a

Escelenti'a Sea daruesce dietele sale, ce-i voru compete cá Deputatu, fondului scolaru din Salisce sub conditiuni, ce Esc. Sea le va statornici.

In scaunulu filialu alu Talmaciului s'au alesu cu pluralitate de 145 voturi romanesci (contr'a 53 sasesci date Baronului Mylius) d. Consiliaru gub. Pavelu Dunc'a.

Pentru Sabiiu s'au alesu dd. Conradu Smidt si Iacobu Rannicher; pentru scaunu dd. Reichenstein si Schneider.

Tocmai ne spune o depesia telegrafica, ca opidulu Hatjegu au alesu pre d. Codru Dragusianulu.

Deputatulu Rasinariloru e d. Secr. gub. Servianu Popovicu.

Notitie literarie.

D. Aloisiu Vladu de Selisce, cunoscutu tutoru Romániloru austriaci cá unulu din bravii luptatori pentru cau-

*) Ori ce nota din parte-ne prin cele intemplete a devenitu de prisosu. Red.

Redactoru respundiatoru Zacharia Boiu.

s'a romána in diet'a Ungariei din 1861., ear noua Transsilvaniloru intre altele si cá vorbitoru in prim'a adunare generala a Asociatiunei transsilvane etc., enuncia, ca s'a determinatu a retipari intr'o brosiura speciala totu, ce a vorbitu si scrisu in favórea Romániloru in limb'a magiara de vr'o 20 ani incóce.—

Opulu acest'a, scrisu dara in limb'a magiara, va portá titlulu **Román nép és ügye** — védelmezve a magyar idószaki sajtó terén saországgyűlési szószéken Zelistyei Wlad Alajos, Krassó megye n. Zorlenci kerületének, az 1848/49 és 1861 évi országgyűlésen volt képviselője által.

Chiamámu atentiunea toturoru Romániloru cunoscatori de limb'a magiara, cu deosebire a transsilvaneniloru de prin secuime, asupr'a acestui opu de atát'a interessu. Pretiulu lui pe calea abonamentului e 1. f. v. a. Abonamentulu se face prin epistole francate la autorulu insusi in Lugosiu. —

Nr. 27—2

Hotelulu „la Corón'a unгурésca“ in Sabiiu.

Subscrisulu -si ia voia a aduce stimatiloru sei óspeji precumu si p. t. calatoriloru cea mai intima multiamita pentru increderea, ce i s'a aretatu in restimpu de cinci ani, cátu a tienutu arend'a hotelului dela Corón'a unгурésca in Sabiiu. Totodata are onóre a face cunoscutu, ca odaile sale de pasageri, cafenéu'a si localitatile pentru mancare, cele din josu si salonulu spatiosu din antai'a etagia, conformu cerintiloru timpului presentu le-a arangiatu cátu se póte de elegantu.

Subscrisulu a facutu si acea intocmire practica, cá peste di in orice timp sa se servésca mancaru dupa carta (tarifa), séu table d'hôte, cea din urma constátore din 6 feliuri bine gatite, per cuverta 65 cr. v. austriaca.

Bucatele estrafine si gustuóse, totu feliulu de vinuri de aici si straine si berea escelenta adusa deadreptulu din pimnitia depe ghiatia, precumu si servitiulu celu promptu me facu a sperá o cercetare cátu mai numerosa.

Seb. Procopp.

Arendasiulu „Corónei unгурesci.“

22—6

Tragerea in 1 Iuliu 1863.

sortiloru de creditu

ces. reg. austr.

Fia-care sórte trebuie sa castige in decursulu trageriloru. Castigurile imprumatului fl 250.000, fl. 200.000, fl. 150.000, fl. 40.000, fl. 30.000, fl. 20.000, fl. 15.000, fl. 5000, fl. 4000, fl. 3000, fl. 2500, fl. 2000, fl. 1500 fl. etc. etc.

Castigulu celu mai micu 140 fl.

1 sórte de acestea costa numai 3 fl.	} in note de banca austriace.
5 sorti „ „ costau „ 14 fl.	
11 „ „ „ „ „ 30 fl.	

Comissiuni pelंगा alaturarea taxei suntu de a se tramite **catu mai curendu** si numai **direptu** la casa de banca si negociu en gros

B. Schottenfels
in Frankfurt a/M.

Burs'a din Vien'a in 14/26 Iuniu. 1863.

Metalicele 5%	75. 60.	Actiile de creditu	188.
Imprumatulu nat. 5%	81. 05.	Argintulu	110. 25.
Actiile de banca	794.	Galbinulu	5. 31.

Editur'a si tipariulu tipografiei diecesane.